

๑๐๗/๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... ๑๐ ๗๐ ๓
รพท..... ก.ค. ๒๕๕๙ ๑๐/๑๕

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๔๑๒/๒๓๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๒ ก.ค. ๒๕๕๙
จัดเข้าวาระ.....

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๙ และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณาเพิ่มเติม
เรื่องที่ ๑๓

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๕๕๒๐
ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน กรณีการขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๙ และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และหลักเกณฑ์การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว เห็นว่า กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอร่างแถลงการณ์และร่างบันทึกความเข้าใจให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา จำนวน ๙ ฉบับ ประกอบด้วย

๑. ร่างแถลงการณ์ จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่

(๑) ร่างแถลงการณ์ร่วมของการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๙ มีสาระสำคัญเป็นการเน้นย้ำถึงเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยเสริมสร้างความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ความร่วมมือในประเด็นคาบเกี่ยวต่าง ๆ ความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ตลอดจนประเด็นท้าทายของภูมิภาคและของโลก

(๒) ร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในโอกาสครบรอบ ๔๐ ปี สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสาระสำคัญเป็นการยืนยันถึงความสำคัญของสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การสนับสนุนให้มีการร่วมมือระหว่างกันเพื่อปฏิบัติตามและยึดมั่นในหลักการของสนธิสัญญาฯ การเรียกร้องให้อัครราชทูตผู้ทำสัญญาเคารพและสนับสนุนหลักการดังกล่าว รวมทั้งการส่งเสริมหลักการดังกล่าว นอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และพิจารณาคำขอของประเทศภายนอกภูมิภาคที่สนใจที่จะเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาฯ

(๓) ร่างแถลงการณ์การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือในการจัดการความเคลื่อนไหวข้ามแดนของอาชญากร มีสาระสำคัญเป็นการเน้นย้ำถึงการส่งเสริมความร่วมมือ

ในระดับภูมิภาคเพื่อจัดการอาชญากรข้ามแดน ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือด้านการบริหารจัดการชายแดน การแลกเปลี่ยนข้อมูล และแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย

(๔) ร่างแถลงการณ์การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ว่าด้วยความร่วมมือด้านการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกในการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อต่อต้านการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม รวมทั้งการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ตามแนวทางของกฎหมายและกฎระเบียบระหว่างประเทศเพื่อป้องกัน ยับยั้ง และจัดการกระทำดังกล่าว

(๕) ร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทางทะเล มีสาระสำคัญเป็นการเน้นย้ำถึงความสำคัญในความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทางทะเลของสมาชิก ผ่านการเสริมสร้างขีดความสามารถของสมาชิกในการส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินเรือ การจัดการอุบัติเหตุทางเรือ และการตอบสนองความท้าทายทางทะเลรูปแบบใหม่ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรือประมงของประเทศอื่น ๆ

(๖) ร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีต่างประเทศกรอบการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ว่าด้วยการปลดอาวุธนิวเคลียร์ของคาบสมุทรเกาหลี มีสาระสำคัญเป็นการแสดงความห่วงกังวลและการประณามพัฒนาการบนคาบสมุทรเกาหลี โดยเฉพาะการทดลองอาวุธนิวเคลียร์และชีปนาวุธพิสัยไกลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี ซึ่งเป็นการละเมิดต่อข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๒๒๗๐

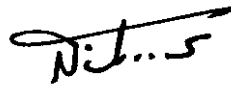
(๗) ร่างแถลงการณ์ร่วมของรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนและจีน ว่าด้วยการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ มีสาระสำคัญเป็นการยืนยันเจตนารมณ์ที่จะปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมเสรีภาพในการเดินเรือและบินผ่านทะเลจีนใต้ และดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพในทะเลจีนใต้

ร่างแถลงการณ์ทั้งเจ็ดฉบับข้างต้นเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมเพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ โดยไม่มีการลงนามและมีได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

๒. ร่างบันทึกความเข้าใจ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์อาเซียน - จีน ระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน และ (๒) ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์อาเซียน - อินเดีย ระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนกับรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย จัดทำขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีน และระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับสาธารณรัฐอินเดีย ตามลำดับ มีสาระสำคัญเป็นการจัดตั้งศูนย์อาเซียน - จีน และศูนย์อาเซียน - อินเดีย โดยกำหนดที่ตั้ง วัตถุประสงค์ และบทบาทของศูนย์ฯ การดำเนินงานและการกำกับดูแลศูนย์ฯ เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่ศูนย์ฯ รวมทั้งเจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของศูนย์ฯ โดยประเทศสมาชิกจะต้องให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ศูนย์ฯ รวมทั้งปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและการรักษาความลับที่ได้รับหรือ

ส่งต่อให้แก่ภาคีอื่น อันเป็นการกำหนดหน้าที่ของประเทศภาคีที่จะต้องปฏิบัติ อีกทั้งมีการใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่โดยที่เนื้อหาของร่างบันทึกความเข้าใจทั้งสองฉบับเป็นเพียงการจัดตั้งและกำหนดแนวทางดำเนินการของศูนย์อาเซียน – จีน และศูนย์อาเซียน – อินเดีย ส่วนการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่ศูนย์ฯ รวมทั้งเจ้าหน้าที่และทรัพย์สินต่าง ๆ ของศูนย์ฯ จะอยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการของจีนและอินเดียซึ่งเป็นประเทศที่ตั้งของศูนย์ฯ จึงไม่มีกรณีที่ต้องออกกฎหมายเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา อีกทั้งไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิสทัต โทตระกิตต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๙๐๐-๙ ต่อ ๒๓๐๑ (นางสาวเจนจิราฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๕๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th